

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuj'e dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Sistirano!

Zdaj pa je Avstrija rešena, in slavno-znana celjska policija je dobila najsijajnejše spričevalo, kar si ga je mogla želeti. Kranjska deželna vlada je namreč sistirala sklepe občinskega sveta ljubljanskega z dne 19. septembra t. l., storjene povodom tolovajskih napadov na celjske Slovence in njihove goste, češke visokošolce.

V dotični seji je bilo na predlog župana Hribarja sklenjeno, odposlati županu kraljevske Prage, dr. Podlipnemu, naslednjo brzojavko:

„Občinski svet ljubljanski, zbravši se danes v prvič po celjskih dogodkih v sejo, izrekel je soglasno svoje ogorčenje o sramotnem, naravnost divjaškem početju celjskih Nemcev proti češkim izletnikom ter me je pooblastil, priobčiti brzojavno Tvojemu gospodstvu, da so po njegovem pričanju ravno ti dogodki še tesneje spojili z bratovski vezmi češki in slovenski narod, katera naj v bodoče združena odklanjata blagodatni degenerovane nemške kulture, kakršna se jima — žal, da brez protivljenja merodajnih faktorjev — v poslednji dobi vsiljuje. — Župan Hribar.“

Zajedno je obč. svetnik Prosenc v tisti seji stavil naslednji predlog:

„Slavni mestni zbor naj sklene:

a) izreči svojo ogorčenost nad dogodki, ki so se vršili dne 9. avgusta 1899. v Celju na ta način, da so bili Čehi in Slovenci nečuvno užaljeni in napadeni od celjskih Nemcev;

b) izreči globoko obžalovanje zaradi postopanja mestne oblasti, ker ni mogla ali marala spolniti svoje dolžnosti, da bi se vzdržal red in mir.“

V primeri z dogodkami v Celju in zlasti s postopanjem celjske policije pri napadih na življenje in imetje celjskih Slovencev in Čehov so ti sklepi tako ponižni tako skromni, da bolj že ne morejo biti. Z njimi se je dalo v najpohlevnejši obliki izražati ljutemu srdu in krvavi užaljenosti vsega slovenskega naroda nad celjskimi dogodki, a še ta preobzirni protest proti

postopanju celjske sodrge in celjske policije ni našel milosti pri kranjski deželni vladi še ta skromni protest je dež. vlada razveljavila.

Stališče, katero je zavzela dež. vlada napram rečenim sklepom obč. sveta, je skrajno malenkostno in sicer toliko bolj, ker razveljavljanje tega sklepa nima prav nobenega praktičnega pomena. Brzojavka praškemu županu je bila odposlana, še predno je dež. vlada izdala svojo naredbo in praški občinski svet jo je vzel na znanje. Namen Prosencovega predloga pa je bil dosežen v tistem trenutku, ko je občinski svet te predloge sprejel. Sicer pa je naravnost smešno misliti, da se z razveljavljanjem sklepa obč. sveta zaduši simpatija slovenskega naroda za češke brate in ogorčenje vsega naroda nad brezprimernimi škandali, kateri so se pod pokroviteljstvom in nadzorstvom gotovih oseb zgodili v Celju.

Deželna vlada ni s svojo odredbo ničesar drugega dosegla, kakor da je to ogorčenje radi celjskih dogodb še poglobila in poostрила. In ogorčenje mora prešiniti vsakega, ako pomisli, da je cela vrsta nemških mest hitela sklepati takozvane fulminantne resolucije, v katerih se je celjskim Tevtonom izrekla simpatija, v katerih so se naravnost odobraval razbojniški napadi na življenje in imetje Slovencev in Čehov, in v katerih so se Celjani nemškega mišljenja ščuvali na uboj mirnih Slovanov, ne da bi bila vlada le jeden sam tak sklep razveljavila. Nemcem se je dopustilo najpredrzejše izzivanje, glas slovenskega občinskega zastopa pa se je takoj poskusil udušiti, dasi je bil več kakor ponižen. Tako postopanje, tako vbadanje mora razburiti občinstvo, zlasti še, ako vidi navdušenje gotovih krogov za frankfurtske zastave, ki imajo očitno nepatriotičen pomen, in navdušenje za „Wacht am Rhein“. Tako malenkostno stališče napram izjavam avtonomnih korporacij mora pa tudi povsod obuditi dvome, da je dotična odredba utemeljena v zakonih, in nič bi se ne bilo čuditi, če bi kdo vsled teh dvomov prišel na misel, da obstoji pri vladi neka ani-

moznost proti občinskemu svetu in sploh proti slovenskemu narodu.

Občinski svet je storil popolnoma prav, da je sklenil, pritožiti se proti vladni odredbi na ministrstvo, umestno pa bi bilo, da si to zadevo notirajo tudi naši poslanci in da jo primerno porabijo, kadar spravijo v državnem zboru celjske dogodbe na razgovor, zakaj če bi še take reči molče prenašali, potem seveda ne smemo pričakovati, da bi se naše razmere kdaj zboljšale.

V Ljubljani, 4. oktobra.

Prva zadrega novega ministrstva.

Jedva je nastopilo novo ministrstvo vlado in že je v velikih škripih. Pokazalo se je namreč, da niso uveljavljene že vse nagodbene predloge s § 14. Kaizl je zapustil svojemu nasledniku kisljavo jabolko, namreč predlogo o restituciji vžit. davkov, ki še ni uveljavljena. Kako naj nova vlada ta neločljivi del vse nagodbe uveljavi? S § 14. To je nemožno, kajti nemško uradniško ministrstvo ne more storiti nekaj, proti čemur so Nemci! S parlamentom? To bilo smešno, ko je vse drugo, kar se tiče nagodbe, dognano že s § 14. Clary in Körber sta hodila zadnje dni mnogo okoli Kaizla ter mu prigovarjala, naj uveljavi še ta zadnji del nagodbe, a Kaizl, ki je interesu države žrtvoval skoraj vso svojo veliko popularnost in žanje za to sedaj le avstrijsko hvaležnost, je prosilecema to uslugo odklonil ter ju pustil pred najsitnejšo nalogo.

Maldočeški poslanci in položaj.

Maldočeški izvrševalni odsek je sklenil sklicati nemudoma klub deželnih in državnih poslancev ter zaupne može vse stranke. Na tem shodu se sklene najodločnejša opozicija proti novi vladi. Zajedno je sklenil maldočeški izvrševalni odbor delati na to, da ostane solidarnost desnice v opozicijskem postopanju proti sedanjemu uradniškemu ministrstvu ohranjena. Značilno za češke razmere je, da je začelo glasilo dr. Engla, načelnika maldočeškega državno-zbornskega kluba, agitirati za to, da naj bi odložili vsi dosedanjí češki državni poslanci svoje mandate ter naj bi se izvolili

novi. „Hlasy od Blanka“ pišejo namreč, da bi ne bilo prav, ako bi delale iste osebe različno politiko. Premagani generali ne morejo zahtevati več zaupanja, četudi jih spozna najstrožje vojno sodišče nedolžnimi. „N. Fr. Presse“ bi rada odvrnila Poljake in nemške konservativce od solidarnosti s Čehi, češ, da brigajo jezikovne naredbe, ki se odpravijo, le Čehe in nikogar drugega. — Praški občinski zastop je sprejel oster protest proti vladi, ki hoče preklicati jezikovne naredbe. Temu protestu sta se pridružila doslej občinska zastopa v Smihovem in v Kralj. Vinogradih. Nedvomno pa se pridruži še mnogo drugih. V Plznu so priredili Čehi demonstracijo proti novi vladi ter so popevali „Hej Slovani“. A vojaštvo je bilo nemudoma demonstrantom za hrbtom ter jih je razgnalo. Celo nemški listi konstatujejo, da niso Čehi napravili s svojo demonstracijo nikomur nobene škode. No, vojaštva pa je bilo vendar-le treba!

Za prstom cela roka.

Generalisimus Wolf je zmagal. Njegova taktika, h kateri je moral z najhujšim terorizmom prisiliti marsikaterega nediscipliniranega nemškega vodjo, se je obnesla popolnoma. Obstrukcija je dosegla triumf, močna desnica je morala spustiti iz rok vajeti ter jih prepustiti manjšini. Wolfu ovijajo danes čelo z lovorjevim vencem, toda Wolf ga — odklanja. Prezgoda je še, pravi, zmaga še ni popolnoma in uspehi še niso celi. Sovražnika treba teptati za vselej in uničiti mu zadnjo nado, da se mu povrne še kdaj boljši čas. Generalisimus Wolf je izdal torej v svojem glasilu sledeči ukaz: Radikalci in njihovi somišljeniki bodo nadaljevali boj ter bodo zabranili volitev delegacije, ako se jim poprej s prestolnim govorom ne obljudi, 1) da se izvrši nagodba z Ogrsko le v obliki, kakoršno sprejme parlament, — 2) da se § 14. ne bo nikdar več zlorabljal proti ustavnim pravicam Nemcev, — 3) da se predloži vladni načrt jezikovnega zakona, v katerem bo jasno in nedvomno priznana nemščina kot državni jezik ter se zagotové zaključeni nemški jezikovni

LISTEK.

„Smiljana“.

(Opera u četiri čina. U duhu narodne glasbe glasbo-tvorio F. S. Vilhar. Spjevao Milan Krekovič.)

Prva opera F. S. Vilharja, „Smiljana“, ki se je pred dvema leti z dobrim uspehom uprizorila v Zagrebu, izšla je pred kratkim v tisku. Knjiga obsega 186 strani; tiskala se je pri „Engelmanu et Mühlbergu“ v Lipskem in stane 5 gld. Dobiva se pri skladatelju samem v Zagrebu, v Rajnerovo ulici pa tudi v Ljubljani pri L. Schwentnerju.

Dejanje se vrši na hrvatsko-bosenski meji in sicer za časa zasedanja Bosne. Smiljana je hči Gjokana, krčmarja (sopran, bas); snubita jo Marko, bogat seljak, in njega pastorek, Nikola (bariton, tenor). Manjše vloge imajo: Božo — mlad seljak in njegova sestra, Marica (bariton, alt) ter Marta, vaško dekle, pa sodnijski sluga (mezzo sopran — bas.) V zboru nastopa ljudstvo, fantje in dekleta.

Opera ima predigro, o kateri se je francoski kritik v „Revue Internationale de Musique“, v članku: „Le Mouvement musicale croate“, jako pohvalno izrazil in sicer takole: „Ouverture „Smiljana“ je pisana v visokem stilu, in spominja s svojo kon-

strukcijo najlepših klasičnih ouvertur. Lahnemu pozivu harpe sledi po narodnem motivu eksponirana fraza v klarinetih, in potem v druga godala prenešana, z mnogimi variacijami in popolnim poznavanjem nijans in kontrapunktičnih efektov. Ves tema je v svojem razvitku poln bistrine in se drži vseskozi klasičnih načel...“

Dostavljam, da je ta glavni motiv predigri izbral gospod skladatelj jako srečno in sicer iz 4. dejanja (III. prizor), iz napeva Nikole: „S Bogom, srečno — s Bogom, nado, oj!“

Ponavljja se ta motiv tudi v uvodu k tretjemu dejanju in sicer zaporedoma v flavtah, oboah, fagotih, klarinetih in tudi dalje v istem dejanju, v drugem prizoru. Da je dal ta glavni motiv različnim lesenim godalom, je vsekakor prav — in se narodnim — ljudskim popevkam gotovo najbolj prilaga.

Prvo dejanje začneja z zborom deklet pri vodnjaku sredi vasi. Nastopita tudi Marica in Marta. Marica, dobrodušno dekle, je otožna in ji to pevanje ni po volji. Marta ji zbadljivo odgovarja, da je to le posledica dejstva, ker je Nikola več ne ljubi, ampak se trudi za Smiljano. Pove ji tudi, da bi Smiljano rad dobil stari Marko, ter da hoče njenemu očetu, Gjokanu še danes hišo prodati, ker mu dolžuje 600 gld. Tako pa bode

tudi konec gizdavosti Smiljane, ki bode morala še beračiti. A Marica zagovarja Smiljano, za katero bode že Nikola skrbel. Marta in zbor pustita Marico samo s porogljivim pozdravom: „S Bogom ostaj, pa se brini za njo!“

Marica poje žalostno: „Na što cvatu ruže meni uz kočicu čistu bielu?...“ Nastopi Nikola, končavši za odrom s pevanjem pesmi: Listaj goro zelena...“; njiju pogovor se končuje v jako nežnem spevu. Nastopi Smiljana in se čudi, da je tudi Nikola nekam pobit. Nikola in Smiljana pojeta na to jako nežno ljubavno pesem. Nato jima Marica žalostna razodene nakano Nikole očuha, Marka. „Ne boj se, Smiljana, ko hrast u gori hrabar i čio stojim ja“, poje na to Nikola, in Smiljana nadaljuje po istem napevu: „Mili moj Nikola, ko bršljan viti na veke ču te grlit ja!“ Pridruži se jima Marica v trospev: „Neka nam ljubav bude vječna... neka nas mine tuga i jad!“

Izza odra pa kliče Božo sestro Marico, ki se že tako dolgo mudi pri vodnjaku. Nastopivši veli Marici še malo počakati, da se posvetujeta, kaj storiti, da preprečita sramotno nakano Marka. Nikola in Božo hočeta tega trdosrčnega pregovoriti — in ako ju ne usliši, hoče pa Božo skrbeti za Smiljano in njenega očeta, dokler Nikola ne dobi premoženja, ki je poverjeno Marku v var-

stvo. Konča se prizor in dejanje s četvero spevom, opevajočim zmago prijateljstva in ljubezni nad sovražnikom.

V 2. dejanju pije Gjokan pred hišo in poje: „Čašice, oj čašice milena!...“ Pokliče Smiljano in jo kara, da ne misli na drugo nego ljubav, in da zanemari hišo in očeta. Srditi oče ji ukaže dolžna pisma prinesiti in se prepričati, je-li res odredila sodnija prodajo hiše. Ne več „čašice, oj čašice“, ampak tužno sedaj poje: „Djedova mojih štednja i rad, dušmanu pada u ruke sad...“ in sklene hišo raji zažgati, nego da jo dobi Marko. Smiljana pa mu pove, da je res sodnija odredila, da mu proda hišo. Marko pride in Smiljana ga skuša pregovoriti, da bi ne prodal njene rojstne hišice, ali ta ji zbadljivo in žaljivo očita ponos, katerega če biti kmalu konec. Ko pa ji še pravi: „Stalo me muka, jada i truda, naj-zad češ biti ljubovca moja“ in jo hoče objeti, se mu Smiljana izmakne in mu da za-ušnico. „Al če moja jošte teža biti!“, pravi Marko in odide. Začuje se boben. „O strašna zvuka! Oče, idu!“ kliče Smiljana.

Notar, sodnijski sluga, ljudstvo, Marko Gjokan, itd. pridejo. Vrší se licitacija, a nikdo se ne oglasi, da bi kupil hišo. Nikola prosi, da bi se pač licitacija opustila, ter ponuja za varščino vse svoje premoženje. Zastonj — tega njegov varuh, Marko

okraji. — Wolf naznanja vladi, da je iznašel sredstvo, s katerim prepreči prav gotovo volitve delegacij, četudi bi imel prav malo ljudij na razpolago. General Wolf hoče torej, da pade pred njim na trebuh vse, — prav vse! In morda doseže tudi to. — Avstrija je dežela političnih čudežev.

Vojna s Transvaalom.

Boerci so že prekoračili mejo Natala in angleške garnizije so se jim umaknile. Boerci so oplenili tudi več angleških skladišč ter bodo podrli železnične proge, ki vodijo v Transvaal. Poveljnik boerske vojske ni Joubert, najuglednejši general, nego Cronje, Burger in Kock. Ti trije poveljniki so si razdelili nalogo, a menda le začasno, kajti končno prevzame vrhovno poveljništvo vendarle Joubert, ki je odšel sedaj na vzhodno mejo, da zabrani ondi nepotrebno izzivanja svojih rojakov. Dober poznavalec angleške vojske poroča v „N. Fr. Pr.“, da bodo morali poslati Angleži proti Boercem 4—5krat močnejšo armado, kakor so jo poslali proti Sudanu. Posledica tega pa bo, da doma in v Indiji skoraj ne bo vojakov, kar je jako nevarno. Bodoča vojna s Transvaalom bo za Anglijo sila draga, in če dosežejo Angleži še tolik uspeh, se jim stroški ne izplačajo. Poročevalec „N. Fr. Pr.“ trdi, da angleški listi lažejo, ko imenujejo toli velike številke angleških čet. Vojska Anglije je mnogo manjša, kakor trdijo angleški listi. Angleška kraljica se še vedno upira vojni, princ Waleski pa stoji na strani bojevitih.

Dopisi.

Cd Drave, 30. septembra. (Tako pa ne.) Dopisi iz naših učiteljskih krogov v zadnjih številkah Vašega lista zavzeli so smer, katere trezno misleč rodoljub ne more odobravati. Žalibog ni več dvoma, da je kužna sapa razpora prodira iz sosedja do skrajnih naših mej; tudi ni več dvoma, da z bojem, ki je nastal iz razpora, prodira iz sredine med nas, ki smo bili doslej na glasu zmernosti v javnem postopanju, vsa ona odurnost in robatost, katera je slovenskemu narodu že provzročila toliko moralne škode po pohujšanji, ki ga dajejo širni množini ljudstva oni, ki so po svoji višji izobraženosti poklicani, biti mu duševni roditelji. Najbolj žalostno in za nas nevarno pa je to, da je ves prepir v nas zanetil tudi vpliv od severa, pri Vas v sredini pred leti Missia, pri nas ob meji pa najnovejši čas nemškonoarodni prorok Horvatek. Ta je letos posetil sedem zaupnih shodov slovenskega učiteljstva na Spodnjem Štajerskem. Zakaj so bili ti shodi zaupni? — Ako so se razpravljala gmotna vprašanja učiteljstva, ali ukoslovna in vzgojeslovna, čemu naj se to prikriva javnosti? Ker pa se prestopke proti tajnosti kaznuje z „efaltstvom“, mora javnost sklepati, da povod zaupnim shodom res ni bil za javnost.

No, naš „Slov. Gospodar“, tisti, ki se včasih od same hudobije tudi zlaže — glej

privoli. Ker se drugi ne oglasi, ostane hiša Marku, ki ponudi zanj — jeden gold. nad 600 gld., ki mu Gjukan dolžuje. „Zar se, Marko, ti ne bojiš Boga, da otimlješ kuču kuma svoga?“ poje ljudstvo in grozi Marku — ali hiša tudi že gorí... „Evo ti kuče“... kliče Gjukan Marku, in ko ga hoče ta oddati sodnji, zavpije: „Nečeš! Nečeš! Čuvaj mi Smiljanu!“ in steče v gorečo hišo.

Nikola beži za njim, da bi ga rešil, ali prinese že mrtvega iz hiše!

Tako se končuje to dejanje, ki se odlikuje zlasti po Gjukanovem samospěvu in prizoru licitacije.

3. dejanje ima, kakor sem že zgoraj omenil, jako efektne orkestralne uvode, ki nas pripravijo na prizor rajanja gozdnih vil ob spečenem Nikoli. Zbor vil je jako lep, dasi je vglasben v priprostem narodnem duhu. „... nek zefira mehko krilo ranjenika hladi! Snivaj, snivaj, ti junače naši!“ Rajanje se ustavi, prva vila poljubi Nikolo na čelo, a potem zginejo vse. Dani se, v cerkvenem stolpu zazvoni, Nikola se zdravi. „Kako mi je čudno! Bijaše san il java? Oj vilo, oj!“... Kako priprost spev, a kako čisto, sveže iz njega diha to kar hočejo besede — in glej, to je znan slovanski motiv; o tej situaciji ga poslušaj in ljubko ti bode zvenel po ušesih, zdelo se ti bode, da te res vile mamljivo vabijo: Vstani — vstani — jutro!

celjski „fremdes Gebiet“, — objavil je poročilo o jednom teh zaupnih shodov. Njega resničnosti se ni ugovarjalo; torej se takrat „Slov. Gospodar“ ni zlagal. V tem poročilu se nahaja točka, ki jo je smatrati skrajno pohujšljivo. Pri Vas na Kranjskem iznašli so rimski proroki, da je vera v nevarnosti, pri nas pa nam tuji agitator vsiljuje načelo, da verski pouk sploh ne spada v šolo. Verni narod slovenski naj torej uničuje svoje duševne sile — v verskem boju? O kako so tega veseli naši zunanji nasprotniki! Ni-li to največja ironija? In mi smo toli kratkovidni, da se damo voditi tujim prorokom. Pajdašenje z nemškim učiteljstvom še našemu ni doneslo niti betvice dobička. Kar more slovensko učiteljstvo doseči, častno doseže la z vzajemnim delovanjem v naši čvrsti „Zavezi“, ki se lahko ponosno meri z vsemi „Lehrerbundi“. Horvatkovanje pa je kukavično jajce, s katerim hočejo naši dozdevni prijatelji po ovinkih in polagoma — ker naravnost ne morejo udušiti narodno mišljenje našega učiteljstva ter tako oslabiti krepko narodno organizacijo naše „Zaveze“.

Ni-li naše učiteljstvo samo dovolj zmožno, dati si pravec svojemu stremelju? In — ne ve-li, da se krivi nazori, nasprotna mnenja zavračajo stvarno, z uma svitlim mečem, ne pa s proskripcijo oseb! Ni-li toliko kolegialnosti, toliko takta, da ne rečem galantnosti v nas, da se zoper odlične tovarišice, ki so po vsem slovenskem Štajerji znane kot pošteno narodne, ne bi rabilo tako robatega orožja?

Opomba uredništva: Prijavljamo ta dopis, da se čuje tudi drugi zvon iz učiteljskega tabora, povdarjati pa moramo, da se nikakor ne identificiramo z njim in prepuščamo vso odgovornost pisatelju.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 3. oktobra.

Seji je predsedoval župan Hribar. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana obč. svetnika Svetek in Žitnik.

Župan Hribar je omenil, da je „Slovenec“ o seji obč. sveta dne 19. t. m. priobčil tako tendenciozno, tako nesramno poročilo, da ne podaja nikake prave slike. Vajeni smo, da „Slovenec“ obč. svetu ni naklonjen, ali dosedanja poročevalca (Rakovec) je imel toliko časti in poštenja, da je o sejah poročal nepristransko. Poročevalec o zadnji seji pa je podal skrajno zavito poročilo. Nič ne imenuje tiste kukavice, katero je župan ožigosal radi dopisa v „Vaterlandu“ in nad katero je vse slovensko časopisje izreklo svoje ogorčenje. S tem se je „Slovenec“ predstavil kot solidaren s tisto kukavico. Skrajno podlost poročevalčevu pa dokazuje pasus, v katerem se očita županu direktna zveza z dopisom v „Rudečem Praporu“, češ, da je ta dopis župan nalašč provzročil, da bi mogel potem snovatelje nepotrebnih demonstracij svariti. Kdor tako nepošteno, tako pobalinsko pisari, ni vreden, da bi sedel pri poročevalski mizi v dvorani. (Živahni dobro-

Pride Smiljana. V dolgem pogovoru si obljubila zvestobo. Nikola ji pove, da mora iti k vojakom in jo svari pred Markom, ki se dela, kakor da bi sedaj bil blazen, ali s tem nastavlja nji nove mreže. Smiljana pa ga tolaži: „Kolnem se ti pri grobih svojih starišev, da hočem zvesto odoljeti njegovim napastim“. Objameta se, potem odide Nikola k vojakom. Smiljana poklekne sedaj pred kip Matere božje poleg cerkve in poje lepo molitev: „K tebi vapi duša moja...!“ — Čuj jecaj, čuj vapaj moj...!

Marko pa se na tihem priklati. — Smiljana se prestraši, se mu hoče umakniti, a pri tem pade skoraj v prepad poleg kapelice, da je ne prime Marko. „Makar i vrag, al život ti spasi! Umiri se, djevojko, umiri, radje bi te vidio pod viencem vjenčanim, neg ledenu i mrtvu.“ Prigovarja ji na dolgo, da jo ljubi, in da je bogat, a da Nikola ne bode nič imel, ker je mati njemu (Marku) vse zapustila, da ga tri leta ne bode od vojakov ter opisuje vse ugodnosti, ki bi imela na njegovi strani: „Pobječ čemo svoga iz gnjezda, ravnaj se nastaniti v Bosni... carski če se oficiri oko tebe šopiriti...“ Lepa zlata verižica omami Smiljano — in Markova je.

V zadnjem prizoru se prikaže v ozadju Marta, ki je zapazila, kako se je Smiljana prodala Marku. L. Pahor.

(Dalje prih.)

klici.) Župan je povedal, da je pisal uredništvu „Slovenca“, da za njega novega poročevalca Štefeta ni več prostora v dvorani. „Slovenec“ je dopis sprejel, a vzlic temu je zopet poslal Štefeta. Za dostojnega poročevalca „Slovenca“ je vedno prihranjen prostor pri poročevalski mizi, za poročevalca Štefeta pa ga ni. Župan je na to Štefeta pozval, da se takoj odstrani iz dvorane. (Burni klici: Ven! Marš ven! Štefe je pobral šila in kopita in šel.)

Župan je potem naznanil, da mu je praški župan dr. Podlipny pisal, da je praški občinski zastop radostno vzel na znanje brzojavni izraz simpatij ljubljanskega obč. sveta, ki je bil z ozirom na celjske dogodbe sklenjen dne 19. septembra. Župan dr. Podlipny izreka v svojem dopisu trdno nado, da ostanejo prijateljske zveze mej Čehi in Slovenci vedno najpristrčnejše. Župan Hribar je pripomnil, da se mu zdi ohranitev češko-slovenske solidarnosti zlasti važna sedaj, ko se kaže, da utegnejo nastati za slovanske narode jako težavni časi. (Živahni dobro-klici in klici: Živel Čehi!)

Obč. svet. Plantan je — po odobrenju zapisnika zadnje seje — nujno poročal o najnovejšem ukrepu deželne vlade. Došel je namreč intimat, s katerim naznanja deželna vlada, da razveljavlja sklep obč. sveta z dne 19. septembra, da se po predlogu župana Hribarja odpošlje županu praškemu dr. Podlipnemu z ozirom na celjske dogodbe brzojavni izraz simpatije, in da se po predlogu obč. svet. Prosenca izreče ogorčenje občinskega sveta radi celjskih dogodb in radi tega, ker poklicani faktorji niso branili mirnih Slovencev in njihovih čeških gostov. Dopis vlade sicer obžaluje celjske dogodbe, a prepoveduje izvršitev storjenih sklepov in to na podstavi § 84. obč. reda. Govornik je dal markantnega izraza velikemu začudenju občinskega sveta radi te vladne odredbe. Čuditi se je, da je taka odredba sploh mogoča. Meja, katere se je pri svojem sklepu držal obč. svet je bila tako dostojna, tako ponižna, da mora obuditi največje presenečenje, da celo dotična skromna izjava ni našla milosti pri vladi. V tem slučaju se je šlo za rodne brate, ki so bili divjaško napadeni in katerih poklicana oblastva niso branila. Obč. svet je imel moralno dolžnost, da se je zanje zavzel. Imel pa je tudi pravico, izreči svoje simpatije bratskemu narodu in izreči svoje ogorčenje nad celjskimi dogodbami. Kar se raznim nemškim obč. zastopom ni zabranilo, to se je zabranilo ljubljanskemu. Razna nemška mesta so celjskemu obč. zastopu izrekla svoje simpatije, in dasi nekatere dotičnih izjav obsegajo naravnost ščuvanje proti celjskim Slovincem, niso bili dotični sklepi sistirani.

Govornik je predlagal, naj se v varstvo pravnega stališča mestne občine vložijo proti odredbi deželne vlade v Ljubljani priziv na ministrstvo.

Živahni dobro-klici. Predlog je bil soglasno sprejet.

Obč. svet. Plantan je potem poročal o volitvi predsednika in šestere členov kuratorija cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliske šole in je predlagal naj se izvolijo vsi dosedanja člani izvzemši ravnatelja Šubica, ki je vsako zopetno izvolitev odklonil, namreč predsednikom kuratorija zopet ravnatelj Senekovič, kot člani pa dr. vitez Bleiweis, Dimnik, Hubad, dr. Krisper in Orožen in — na mesto Šubičevu — Pavlin. Poročevalec je tudi predlagal, naj se vsem členom, zlasti pa ravnatelju Šubicu, izreče zahvala na njih delovanju, ki je bilo zlasti v prvi dobi težavno, ko je bilo treba šolo v življenje spraviti.

Župan Hribar je omenil, da je bil ravnatelj Šubic vsa leta referent o višji dekliski šoli, in ta posel z veliko trudljbivostjo opravljal, na kar je obč. svet. dr. Požar pojasnjuje, da je ravnatelj Šubic pravi ustanovitelj višje dekliske šole, ker je vse preskrbel in uredil, kar je bilo potrebno, predlagal, naj se njemu zahvala pisмено izreče.

Ta predlog je bil sprejet zajedno s poročevalčevimi predlogi.

Obč. svet. Svetek je poročal o škontraciji mestne blagajne dne 12. avg. 1899. in je bilo poročilo vzeto v vednost.

Obč. svet. dr. Hudnik je poročal o prizivu Pallusovih dedičev v zadevi otopenja voglov pri njihovi novi hiši ob Za-

tiških ulicah. Sprejet je bil predlog, naj se prizivu v toliko ugodi, da se lastnikom zadevne hiše namesto otopenja voglov naroči zaokroženje.

V imenu pravnega odseka je poročal obč. svet. Plantan o uličnih tablah. Odsek se je o tej zadevi posvetoval vsled poročila, katerega mu je bil glede nabitja uličnih tabel na levem bregu doposlal župan. V tem dopisu je rečeno, da je občinski svet v zadnjih letih opetovano sklepal o novih uličnih imenovanjih in napravi dotičnih tabel. Določila so se samo slovenska imena in je s tem občinski svet molče izrekel, da naj se napravijo tudi samoslovenske table. Ko so se vsled novih imenovanj nekaterih ulic nabijale dotične samoslovenske table, dal je župan nabititi tudi tiste table, katere so bile v zalogi še iz leta 1894. Storil je to radi jednoličnosti, ker so na desnem bregu Ljubljane napisali že od prej samoslovenski in ker si je v svesti, da je postopal po interpelacijah občinskega sveta. Poročevalec je potem podal kratko sliko zgodovine uličnih tablic. Leta 1892. je deželna vlada razveljavila sklep, da se napravijo samoslovenski napisi. in ministrstvo je to odobrilo, toda upravno sodišče je to odredbo razveljavilo in izreklo, da se s sklepom občinskega sveta glede uličnih tabel ni kršil § 19. državnih osnovnih zakonov, in da ga sploh ni zakona, ki bi zabranjeval občini napravljati take napise, kakršne hoče.

Na pritožbo nekaterih prebivalcev pa je deželni odbor kranjski l. 1894. se izrekel za dvojezične napise in upravno sodišče je priznalo, da ima deželni odbor pravico, v tej zadevi razsojati in sklepati. Vsled tega je občinski svet leta 1894. sklenil, napraviti dvojezične napise. Od tedaj pa se je dejanski položaj bistveno spremenil. Občina je pri raznih prilikah tako za stare kakor za nove ulice in ceste določila samo slovenska imena, je tudi izrekla, naj se napravijo samoslovenske table. Proti temu ni bilo nikakega ugovora. Občinstvo je bilo s tem povsem zadovoljno in iz tega je izhajalo, da so se s tem položajem sprijaznili tudi tisti, ki so svoj čas zahtevali dvojezičnih. Zdaj pa se je nakrat začela zopet agitacija proti samoslovenskim tablam. Očitno je, da je ta agitacija umetno provzročena in da razen nekaterih posamičnikov spoznava vse prebivalstvo, da s tisto pravico, s katero so Celje in celo Kočevje in druga mesta napravila samonemške napise, s tisto pravico sme Ljubljana napraviti tudi samoslovenske. Kakor mora v Celju slovenska manjšina se zadovoljiti s samonemškimi, tako se mora tudi v Ljubljani nemška manjšina zadovoljiti s samoslovenskimi napisi. Ta agitacija pa je sedaj že brezpredmetna, ker niti vlada niti zasebniki niso ugovarjali različnim sklepom obč. sveta glede novih samoslovenskih imenovanj in tablic starih in novih ulic, s katerimi sklepi se je zajedno razveljavil sklep, da naj se napravijo dvojezične table. K temu pa je prišel še nov faktor. To je razsodba upravnega sodišča št. 5180 iz leta 1898 v zadevi uličnih napisov v Pragi. V tej razsodbi je izrečeno, da ima izključno samo občina pravico določevati imena ulic in to principialno razsodbo sme ljubljanski občinski svet z vso pravico porabljal zase. Županov korak je torej dejansko in pravno utemeljen in zato je poročevalec predlagal:

Občinski svet odobrava, spreminja je sklep občinskega sveta z dne 5. januarja 1897. št. 1104, nabitje samoslovenskih tablic na trgih, cestah in ulicah levega brega Ljubljane in sklence, naj tudi v mestnem delu, na desnem bregu Ljubljane ostanejo pribite samoslovenske tablice.

Obč. svet. Dimnik je poročal o računih raznih šol glede porabe dotacij, ki so se vsi odobrili, in se je dovolilo za torbice za shranjevanje poštnih tablic 20 gold. in za neke potrebščine II. mestne deške ljudske šole 300 gld.

Po poročilu obč. svet. Grošlja je bilo sklenjeno dovoliti, da se vrši ogledovanje mesa za Buzzolinijevo tovarno v tej sami, prošnja za znižanje pristojbine v znesku 350 gld. pa se je odklonila.

Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

 Dalje v prilogi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. oktobra.

— **Osebnosti.** V sinočni tajni seji občinskega sveta ljubljanskega bil je pisarniški official Franc Barle imenovan mestnim registratorjem. Nadalje so bili imenovani: kanclist Friderik Košir officialom druge vrste, praktikant Ivan Zavrsan kanclistom, pomožni uradnik Janko Kessler pa pisarniškim praktikantom.

— **Kmetijska družba kranjska.** Nadaljevanje rednega občnega zbora za l. 1898. bode v četrtek, dne 26. oktobra 1899. leta ob polu 9. uri dopoldne v telovadnici dvorani „Narodnega doma“ v Ljubljani. Spored: Nadaljevanje dnevnega reda prekinjenega občnega zbora z dne 13. julija t. l. in sicer: 4.) 5.) in 6.) Volitev družbenega podpredsednika za prihodnjo triletno dobo; — volitev osmih odbornikov namesto po družbenih pravilih izstopivših gospodov grofa A. Barbota, grajščaka v Rakovniku, O. pl. Detele, deželnega glavarja in grajščaka, V. Golla, c. kr. višjega gozdarskega svetnika, Iv. Lenarčiča, posestnika in deželnega poslanca na Vrhniki, Fr. Witschla, deželnega stavbenega svetnika dr. M. pl. Wurzbacha, odvetnika, J. Žirovnika, nadučitelja v Šentvidu in namestu umrlega gosp. A. Folakovskega, c. kr. veterinarskega koncipista; — volitev dveh računskih preglednikov za triletno dobo namesto po pravilih izstopivših gg. Karola Žagarja, in Frančiška Trillerja, kontrolorja dež. bolnice. 7.) Poročila in predlogi odborov. 8.) Poročila in predlogi podružnic. 9.) Nasveti in prosti govori posameznih družabnikov. Da se prihrani čas in vzdrži potreben red pri volitvi, se bo vršila volitev podpredsednika, odbornikov in računskih preglednikov skupno, in sicer le z uradno glasovno golico, katero dobi vsak udeleženec občnega zbora z legitimacijo vred pri vstopu v dvorano. Neudom vstop v dvorano ni dovoljen.

— **Slovensko gledališče.** Jutri, v četrtek dne 5. oktobra uprizori se prvič na našem odru „Jernej Turazer“, drama iz delavskega življenja, ki je v zadnjih letih najpopolnejši in najtrajnejši vseh na vseh večjih odrih dosegla. Ker so glavne vloge v najboljših rokah, nadejati se je ta večer pravega umetniškega užitka v drami.

— **Slovensko gledališče.** V „Diogenovem sodu“, ki jo je spisal največji češki pesnik Jaroslav Vrchlicky, ni nova na slovenskem odru. Poznamo jo. Ni spisana za vsakogar, tudi ne zato, da bi ugajala, tudi ne tako, da bi z zunanostjo, z efekti, s šalo in dovtipom vplivala na poslušalca. Vrchlicky namreč piše, ker mora pisati, ne ker hoče. Pred seboj nima gotove vrste ljudi, katerim ustvarja, pred njim stoji umetnost, ki ji služi njegov duh. To veseligr je spisal nemara, da olajša nekoliko globokega svojega duha. Izbral si je zato klasično osebo, velikega filozofa — Diogena, ki jih razdira brezobzirno na odru. Ob njem stoji mogočni in razburljivi Aleksander, zaljubljeni Parmenij in ravno taka Melisa — vsi trije zaradi njega. Dejanja torej ni mnogo, pa je več duha in poetičnih besed, katerim mora dati življenje in moč dotičnik, ki jih govori. In imele so oboje, in letele so kot pušice besede Diogena — Inemanna, ki je igral nad vse odlično. Nadel si je tudi klasično masko, pa mu je stari modrijan v vsakem oziru najboljši uspel. G. Verovšek je bil ponosen Aleksander, krepak in moški v besedi, odličen, samozavesten v igri, dostojen v opravi. Lepo ga je podpiral gosp. Deyl kot simpatični Parmenij, ki je deklariral s toplim izrazom in primernim povdorkom. Bil je tudi v lepi opravi Gdčna. Slavčeva nam sinoči ni ugajala, dasi je bila ljubka in prikupna Melisa. Govorila je premeško, prenežno; in bilo je v njenem glasu in v njeni igri preveč ženske in premalo ponosne, zveste ljubice. — Uprizoritev je bila lepa in igra s pohvalo sprejeta. — Potem je bila prva repriza „Glumačev“. Duhovita, premišljena godba Leoncavallova se je tudi sinoči mehko in čarobno, dojmivo in ponosno razlivala po gledališču ter se kazala v onih lepota, ki jih zasledijo človek šele polagoma v nji. Nekaj skrivnega, globokega, neizraznega je položil skladatelj v to godbo. Zatorej pa privaja pevke in pevce do nekakega treznega, spoštljivega

proizvajanja. Gdč. Nočmi je izborna pevka in fina igralka. Kako se ji čisto izproži glas, kako čisto zvenin kako čisto izzveni. Brez trepetu — ravno gre kot utrinek po zraku. Prekrasno je pela zlasti pesem: „Ah, solnce, sveti na moja pota!“ Kot zadnjič nam je ugajal gosp. Desari, ki je bil v igri celo boljši. Vedno bolj si prisvaja na odru čvrsta tla in v posameznih momentih se mu razvije glas in premišljena igra do dramatiške popolnosti. O tem nas je osvedočil n. pr. s pesmijo: „Smej se, pajac!“ — Jednako izboren je bil g. Noll, ki je zlasti s prologom pokazal starega mojstra in vrlega umetnika. Neznatno ulogo Bepa je pel g. Lebeda ter se zlasti pri petju karakteristične podoknice izkazal tudi to pot. Gosp. Polašek zasluži kot zadnjič našo pohvalo. Po naših mislih je bil še boljši in bo imel, ker ima krepko voljo in lep dar v grlu, še lepše uspehe. Pozabiti tudi ne smemo, da je tudi zbor pel lepo in igral jako živahno. Opera je torej tudi sinoči kar najlepše uspela, in občinstvo, ki ga je bilo toliko, da je zasedlo vse prostore, in da so morali postaviti v parter stole, je bilo ž njo jako zadovoljno. — Predstava se je vršila v proslavo cesarjevega godu v slovesno razsvetljenem gledališču. Udeležili so se je najvišji dostojanstveniki. Pred predstavo je igrala voljaška godba cesarsko pesem, ki jo je občinstvo stoji poslušalo. — a —

— **Izmed gledališkega občinstva** nam nekdo piše: Obiskovalci slovenskega gledališča opravičeno zahtevajo, da naj bo začetek vsake gledališke predstave točen, in da se ne vznemirja občinstva s počasnim zavlačevanjem odmorov. A takisto smejo zahtevati, da naj bodo tudi obiskovalci — obzirni. Zapazili smo namreč že prejšnja leta in letos tudi, da prihaja nekaj — skoro največ — občinstva prepozno, in da ti zakasnelci motijo in dražijo z ropotanjem, s premikanjem, z vstajanjem tiste, ki dospo pravočasno, in ki že mirno na svojih mestih gledajo pričetek igre. To je vendar nepravilno in neodpustljivo, in želimo, da pride v bodoče vsak pravočasno v gledališče. To zahtevata takt in — svetost gledališča.

— **Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“** priredi v nedeljo, dne 8. oktobra 1899 na slovenskem dirkališču v Ljubljani IV. veliko narodno dirko. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Spored. 1. Predvečer: ob poldevetih pozdrav gostov v „Narodnem domu“. 2. V nedeljo: a) ob devetih dopoldne sestane v „Narodnem domu“, b) ob treh popoldne dirka (z vojaško godbo), c) ob osmih zvečer vojaški koncert in razdelitev nagrad v „Narodnem domu“. Vstopnina 20 kr. Člani kolesarskih društev so vstopnine prosti. Spored dirke: Dirka juniorjev: 1200 m = 3 krogi. Otvorjena za vse dirkače, ki na dirkališču še niso dobili I. nagrade. Vloga 3 krone. Nagrade: Častna darila v vrednosti 30, 20, 10 kron. 2. Match: Ferkovič-Iros. Vozi se trikrat. Kdor zmaga dvakrat je zmagovalec in dobi častno svetinjo. 3. Borba za prvenstvo kluba biciklistov celjskega „Sokola“: 2800 m = 7 krogov. Otvorjena za člane celjskega kluba. Vloge in nagrade določi odbor. 4. Borba za prvenstvo kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“: 2800 m = 7 krogov. Otvorjena za člane kluba. Vloga 5 kron. Prvi dobi naslov: „Prvak kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“ za leto 1899./1900.“; častno darilo v vrednosti 80 kron in častni znak; drugi in tretji častno svetinjo. 5. Match: Ferkovič-Iros. 6. Borba za prvenstvo slovenskega kolesarskega društva „Ilirija“: 2800 m = 7 krogov. Otvorjena za člane društva. Vloge in nagrade določi odbor. 7. Dirka gostov: 2000 m = 5 krogov. Otvorjena za vozače, stanujoče izven Ljubljane, incl. zunanjih članov kluba. Vloga 4 krone. Nagrade: Častna darila v vrednosti 50, 30, 20 kron. 8. Match: Ferkovič-Iros. 9. Handicap: 2800 m = 7 krogov. Otvorjena za vse vozače z vsakovrstnimi kolesi. Vloga 4 krone za osebo. Nagrade: Častna darila v vrednosti 50 prvim, 40 drugim in 30 kron tretjim. Navodilo. 1. Dirka je otvorena za vse člane slovenskih in drugih slovanskih kolesarskih društev. 2. Dirka se vrši po dirkaliških pravilih „Zveze“ slovenskih kolesarjev“. 3. Red došlih prijav je tudi red na startu. 4. Prijave se jemlje le tedaj v pošte, če dojdejo pravočasno, če so jim priložene vloge, in če jih je potrdilo prijavljeno društvo. 5. Od zaključka prijav je otvoreno dirkališče prijavljencem za training. 6. Spored dirke si pridružuje

prireditelj dirke. 7. Ako bi startalo le čvetero dirkačev, dobila nagrado samo dva dirkača. 8. Pri vseh točkah so določeni maksimalni časi, katerih ni smeti prekoračiti, ker drugače bi se ne vročile nagrade. 9. Ugovori se vlagajo neposredno po dotični točki, ter je istim priložiti vlogo 10 kron. Vloga pripade v slučaju neuvažanja ugovora dirkališki blagajni. 10. Proti odločbi razsodnika ni ugovora. 11. Dirkališče je 30 cm od znotranjega oboda, dolgo 400 m, široko 8, odnosno 6 m. Polumer rde meri 37 m; rede so vzdignjene na 2 m 40 cm. Zaključek prijav je dne 4. oktobra ob devetih zvečer. Na poznejše došle prijave se ne bode oziralo. Prijave sprejema blagajnik g. Gombač. Odbor.

— **Dirka kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“.** Vsled nekaterih prememb vsporeda morajo se vabila vnovič tiskati in se ne morejo še odposlati. Ker pa je rok za prijave določen do 4. t. m., prosijo se najljubnejše vsa zunanja društva, da prijavijo svoje dirkače brzojavnim potom (Gombač, Salendrove ulice št. 3); sicer bi nastale precejšnje neprilike.

— **Tukajšnja velika gimnazija** se preseli z jutrišnjim dnevom v svoje novo poslopje v Tomanovih ulicah. Slovesna otvoritev poslopja se bode vršila pozneje, ko bodeta avla in oltar dodelana.

— **„Črna tabla“.** Na drugem mestu najdejo čitatelji pregledno sestavljen izkaz o različnih regulacijah učiteljskih plač na Goriškem. Ta izkaz je sestavil učitelj gosp. Vrtovec, in na njega podlagi na veliki skupščini „Zaveze“ v Gorici pojasnil, kako se je goriškim učiteljem vedno le pritrjavalo od plač. Prijavljamo to „črno tablo“ na izrečno prošnjo goriških učiteljev, dasi tacih stvari ne priobčujemo radi, če so že prej izšle v kakem drugem listu.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Radovljici** priredi dne 8. oktobra s sodelovanjem domače godbe v zgornjih prostorih g. Pristavca veselico. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za neude 15 kr., gasilci so vstopnine prosti. Čisti dohodek je namenjen društveni blagajni.

— **Domača konjereja.** Naša dežela je bogata na prirodnih znamenitostih; toda umno gospodarstvo tudi zamore dvigniti prospeh narodne ekonomije domače. Živnorej je jeden glavnih pogojev gospodarskega napredka osobito na Gorenjskem. In ravnokar nam je bilježiti, da je gosp. J. C. Juvanič doma vzredil žrebe, katero je z 27 meseci prodal kot izvanredno domačo izrejo c. in kr. erarju za 1000 gl., reci tisoč goldinarjev. Konjereji, posnemajte ta vzgled in posnemajte, s tem narodno ekonomijo. V naši deželi podana so vsa sredstva za to, treba je le dobre volje in gospodarskega razuma.

— **Konjska dirka v Šentjerneju** se letos radi dežja ni mogla vršiti in se bodo premije, kakor v enakem slučaju pred dvema letoma, porabile prihodnje leto.

— **„Narodna čitalnica“** naznanja: Danes zvečer ob 1/2 9. uri bo sestanek v „Narodnem domu“.

* **Sestra H. Heineja**, gospa Karlota Emden v Hamburgu, bo praznovala 18. t. m. stoletnico svojega rojstva.

* **Povoženi rekruti.** Iz Hamburga poročajo, da je povozil vlak četo rekrutov ter ranil okoli 30 rekrutov, med temi sedem jako nevarno. Rekruti so stopali baš iz vlaka, takrat pa je pridivil drug vlak in jih povozil.

* **Ženske borilke z biki.** V Bordeauxu so vpeljali ženske borilke z biki. Nedavno je nastopilo kar šest takih modernih Amazonk. Toda — blamirale so se! Ženska nežna narava se je pokazala tudi pri teh neusmiljenkah. Njihove roke so bile prešibke, da bi mogle zadati grozno razmesarjenim bikom smrtonosni sunec. Radi tega je občinstvo, ki se je spočetka naslajalo nad pikantnimi borilkami, psovalo te borilke in jim žvižgalo, da so zapustile jokaje areno. Nato sta nastopila dva moška tareadorja in zabodla bike. Poslej pa ženske venderle ne bodo smele več nastopati kot toreadorke. Emancipacija ženskih se je ustavila pred — biki!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 4. oktobra. Danes ima ministrski svet sejo, v kateri se določi,

dan, kdaj se snide državni zbor. Bržčas se skliče na dan 17. t. m.

Dunaj 4. oktobra. Clary je imel včeraj dolgo posvetovanje z bivšim ministrskim predsednikom grofom Thunom. Ogrski ministrski predsednik Széll in finančni minister Lukács sta prišla danes iz Pešte sem.

Dunaj 4. oktobra. Razveljavljenje jezikovnih naredeb se razglasi mej 10. in 15. oktobrom.

Dunaj 4. oktobra. Načelnik „neutrnega“ ministrstva grof Clary je včeraj povabil k sebi poglavarje nemških obstrukcijskih strank Stürgkha, Pergelta, Grossa, in Hohenburgerja in jih vprašal, če morda zahtevajo, naj se zasedanje poslanske zbornice zaključi. Rečeni obstrukcionisti so se izrekli za zaključenje, in danes se v poslanskih krogih z vso sigurnostjo zatrjuje, da izide že jutri dotični cesarski patent v uradni „Wiener Zeitung“. Predsednika obeh zbornic, Fuchs in Windischgrätz, sta o tem že obveščena, Clary pa je danes o tem cesarju poročal. Za popoldne je Funke poklican h Claryju. Z desnico nova vlada še ni stopila v nikako dotiko.

Dunaj 4. oktobra. Nemška napredna stranka in nemški nacionalci so se zjediniili na skupno taktično postopanje. Prihodnji teden se bodo načelniki nemških klubov posvetovali o nameravanem predlogu, naj se obtoži Thunovo ministrstvo.

Praga 4. oktobra. Shod čeških deželnih in državnih poslancev je določen na dan 7. t. m., shod zaupnih mož pa je sklican na dan 8. t. m.

Praga 4. oktobra. Vodstvo češke stranke je razglasilo komuniké, v katerem pravi, da so mu došla z mnogih strani vprašanja, kaj se zgodi, če se razveljavijo jezikovne naredbe. Vodstvo opozarja, da popolna ravnopravnost češkega jezika v celi Češki ne sloni na vladnih naredbah, ampak na veljavnih zakonih, kateri se z nobeno naredbo ne dajo razveljaviti. Ta ravnopravnost sloni na Ferdinandovem deželnem redu in na kabinetnem ukazu z dne 8. aprila 1848., glede katerega je najvišje sodišče dne 13. septembra 1848. l. izrečno priznalo, da je po veljavnem državnem pravu ta ukaz zakon, katerega nobena vladna naredba ne more odstraniti. Če se torej tudi prekličejo jezikovne naredbe, ostane češki jezik vendar v celi Češki tako v občevanju s strankami, kakor tudi v notranjem uradovanju popolnoma ravnopraven z nemškim jezikom in vodstvo češke stranke upa trdno in zanesljivo, da se bodo vsi češki sodniki držali razsodbe najvišjega sodišča, ki je bila sklenjena v plenisimarni seji, ob navzočnosti vseh senatnih predsednikov in sodnikov in katera se je intimirala vsem sodiščem z naročilom, da se morajo po njej ravnati.

London 4. oktobra. S Kapa se poročajo, da so Buri konfiskovali Angležem zlata v vrednosti šestih milijonov goldinarjev, in da so angleški vojaki pri Kimberleyu prekoračili mejo Oranje-republike.

Poslano*)

Slavnemu uredništvu „Popotnika“ v Mariboru.

V smislu sklepa upravnega odbora „Zaveze“ slov. učit. društev“ od dne 7. dec. 1890 ste razpisali v svojem cenj. listu dne 10. dec. 1890, št. 23. za tri najboljše izvirne pedagoške razprave tri darila po 4, 3 in 2 cesarska cekina. V Popotnikovem letniku 1891. ste priobčili štiri vposlane spise „za nagrado“ in v letniku 1892. zopet jeden, torej skupaj pet razprav. Sl. uredništvo „Pop.“ je — kakor je citati v 2. št. omenjena lista letnik 1892 — razpis nagrad raztegnilo še na 1892. leto, in bi se morala torej še v istem letu dotična zadeva rešiti, kar pa se ni zgodilo, tako da še danes, torej po preteku petih let ne vemo, komu so gg. ocenjevalci pripoznali nagrade in kako se vrstijo neobdarovani spisi po njih vrednosti. — Prosimo v tej stvari pojasnila. Več učiteljev.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Črna tabla.

Iz Vrtčove razprave „o učiteljskem gmotnem stanju na Goriškem“, pri glavnem zborovanju XI. skupščine „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“, dne 11. kimovca 1899, kako je namreč deželni zbor Goriški vsled vedno vsestransko naraščajoče draginje na opetovane mile prošnje izboljševal svojemu učiteljstvu plače in njih dohodke sploh, posnamemo sledeče:

Leta zboljšanja	P l a č i l n e v r s t e																								Opazke
	I.				II.				III.				IV.				Podučitelj				Podučiteljica				
	Plača	Opravnina	Stan.	Skupaj	Plača	Opravnina	Stan.	Skupaj	Plača	Opravnina	Stan.	Skupaj	Plača	Oprav.	Stan.	Skupaj	Plača	Oprav.	Stan.	Skupaj	Plača	Oprav.	Stan.	Skupaj	
	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	
1870	600	300	240	1140	500	200	200	900	400	100	120	620	300	50	60	410	240	—	—	240	192	—	—	192	Plača podučiteljice je znašala 60 % učiteljske plače iste občine.
1875	600	200	240	1040	500	100	200	800	400	50	120	570	Ta plačilna vrsta je odpadla				240	—	80	320	192	—	60	252	Na opravljenini po 100 oziroma 50 gld. manj.
1879	600	30 50 75.100	100	800	500	30 50 75.100	100	700	400	30 50 75.100	100	550	Ta plačilna vrsta je odpadla				300	—	80	380	280	—	60	340	V letu 1879. se je določila opravljenina za enorazrednico 30 gld., dvorazrednico 50 gld., trirazrednico 75 gld., štiri ali večrazrednico 100 gld. — Na opravljenini in stanarini 100—200 gld. zopet manj. V tem letu je deželni zbor odpravil krajevni sistem in vpeljal personalni. ¹ / ₁₂ skupnega števila stalnih in začasnih učiteljev je prišla v I. plačno vrsto, ² / ₁₂ v II. plačno vrsto, ⁹ / ₁₂ v III. plačno vrsto.
1896	600	30 50 50.100	100	750	500	30 50 75.100	100	650	400	30 50 75.100	100	530	Ta plačilna vrsta je odpadla				300	—	80	380	280	—	60	340	V letu 1896. je deželni zbor odpravil dvanajstinko ter uvel desetinke, tako da pride ² / ₁₀ v I. plačno vrsto, ⁴ / ₁₀ v II. plačno vrsto, ⁴ / ₁₀ v III. plačno vrsto — pa le stalno nameščenih učiteljev!!

Nastopni vzgled nam to zboljšanje po desetinkah pojasni. V nekem okraju je bilo 24 stalnih in 12 začasnih učiteljev. Po postavi iz l. 1879. je znašalo skupno število 36. $\frac{1}{12}$ od 36 v I. plačno vrsto t. j. 3; $\frac{2}{12}$ od 36 v II. plačno vrsto t. j. 9; $\frac{3}{12}$ od 36 v III. plačno vrsto t. j. 24.

Vsled najnovejšega zboljšanja po desetinkah pošteva postava izmed omenjenih 36 učiteljev le 24 stalno nameščenih; 12 začasnih učiteljev izključuje postava iz l. 1896. iz skupnega števila. Pride torej $\frac{2}{10}$ od 24 v I. plačno vrsto t. j. 4; $\frac{4}{10}$ od 24 v II. plačno vrsto t. j. 8; $\frac{4}{10}$ od 24 v III. plačno vrsto t. j. 12; 12 jih je bilo torej izključenih.

V letu 1897. je bilo izmed 141 slovenskih učiteljev v I. plačni vrsti 21, v II. plačni vrsti 41, v III. plačni vrsti 75, in 4 podučitelji.

Izmed 54 slovenskih učiteljic jih je bilo v I. plačni vrsti 5, v II. plačni vrsti 11, v III. plačni vrsti 31 in 7 podučiteljic.

Učitelj ima prvih 8 let, izvzemši stanovanje 1 gld. 9 kr. na dan, učiteljica 90 kr., podučitelj 80 kr. in podučiteljica 76 kr.

Plač goriškega učiteljstva ne moremo primerjati s plačami žendarmov, finčnih stražnikov, policajev, dacarjev, državnih slug i. t. d. Plače teh gospodov presegajo plače učiteljstva sploh. Učitelj-učiteljica, podučitelj-podučiteljica se ne more glede plače primerjati niti z navadnimi rokodelci, hlapeci in deklami. Dandanes se mora plačati zadnjemu težaku za dnino 1 gld. Ni-li res?

Tako postavodajavec svojemu učiteljstvu na Goriškem! Kakor se nam zatrjuje, namerava gosp. Vrtovec pri prvi priložnosti razpravljati krvavo zgodovino, kako so se omenjeni že itak pičli postavni dohodki učiteljstvu, njihovim udovam in sirotam neusmiljeno trgali.

Darila za „Narodni Dom“.

XCI. izkaz „Krajcarske družbe“.

Prenesek	35.923 gld. 21 kr.
Doneski za mesec julij; plačali so č. p. n. dame in gospodje:	
Dr. Ivan Tavčar, 5 gld.	5 " — "
Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, I. Murnik, M. Pieteršnik in U. pl. Trnkóczy, à 3 gld., skupaj	18 " — "
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, I. Gorup, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, S. Rutar in V. Rohrmann, à 2 gld., skupaj	14 " — "
A. Bayr, J. S. Benedikt, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, M. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, R. Milic, Gust. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, T. Povše, J. Rodé, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovich, K. Weber, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, à 1 gld., skupaj	26 " — "
A. Bartel, I. Bonač, J. Jenko, J. Maček, Al. Poljanec, Fr. Starč, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, à 50 kr., skupaj	4 " 50 "
Doneski za mesec avgust; plačali so č. p. n. dame in gospodje:	
Dr. Ivan Tavčar	5 " — "
Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, I. Murnik, M. Pieteršnik in U. pl. Trnkóczy, à 3 gld., skupaj	18 " — "
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, I. Gorup, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, S. Rutar in V. Rohrmann, à 2 gld., skupaj	14 " — "
A. Bayr, J. S. Benedikt, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, M. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, R. Milic, Gust. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, T. Povše, J. Rodé, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovich, K. Weber, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, à 1 gld., skupaj	26 " — "
A. Bartel, I. Bonač, J. Jenko, J. Maček, Al. Poljanec, Fr. Starč, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, à 50 kr., skupaj	4 " 50 "

Ig Kozjek za izposojene stole in mize

Doneski za mesec september; plačali so č. p. n. dame in gospodje:	10 gld. — kr.
Dr. Ivan Tavčar,	5 " — "
Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, I. Murnik, M. Pieteršnik in U. pl. Trnkóczy, à 3 gld., skupaj	18 " — "
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, I. Gorup, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, S. Rutar in V. Rohrmann, à 2 gld., skupaj	14 " — "
A. Bayr, J. S. Benedikt, J. vit. Bleiweis, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, M. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, R. Milic, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, T. Povše, J. Rodé, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovich, K. Weber, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, à 1 gld., skupaj	27 " — "
A. Bartel, I. Bonač, J. Jenko, J. Maček, Al. Poljanec, Fr. Starč, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, à 50 kr., skupaj	4 " 50 "
Skupaj	36.136 gld. 71 kr.

Opomba: Vsem č. p. n. darovalkam in darovalcem, ki z nami v sedanjem, za društvo toli težavnem položaju vstrajajo, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Odbor „Krajcarske družbe“.

V Ljubljani, dne 29. septembra 1899.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 8. Dr. pr. 946.

V četrtek, dne 5. oktobra 1899.

Privikrat:

Jernej Turazer.

Drama v treh dejanjih. Spisal Filip Langmann. Poslovenil Josip Mazi. Režiser g. Rud. Inemann.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob $\frac{1}{2}$ 8. uri. — Konec ob 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

V soboto, 7. oktobra: Opera: „Glumači“ in „Igra piké“.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Oktobar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
3.	9. zvečer	739 9	14 4	sl. sever	dež	300 mm
4.	7. jutraj	739 7	11 9	sl. ssvzh.	pol. oblač.	
5.	2. popol.	739 1	16 2	sr. jvzh.	pol. oblač.	

Srednja včerašnja temperatura 15 2°, normala: 12 5°.

Dunajska borza

dné 4. oktobra 1899.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 50	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 " 40	"
Avstrijska zlata renta	117 " 30	"
Avstrijska kronska renta 4%	99 " 20	"
Ogerska zlata renta 4%	115 " 95	"
Ogerska kronska renta 4%	94 " 25	"
Avstro-ogerske bančne delnice	901 " —	"
Kreditne delnice	362 " 50	"
London vista	121 " —	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 " 05	"
20 mark	11 " 81	"
20 frankov	9 " 57	"
Italijanski bankovci	44 " 40	"
C. kr. cekini	5 " 70	"

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Društvo kranjskih zdravnikov

zboruje dné 6. oktobra, (v petek) ob 7. uri zvečer v društvenem prostoru (deželna bolnica). Isti dan zboruje tudi zdravniška zbornica, in sicer ob 5. uri popoldan. Na dnevnem redu so važne društvene zadeve, in če bo mogoče tudi demonstracije. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Brata Eberl

Ljubljana, Francišanske ulice 4. Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 39 južno železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja. Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolinaja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode

najboljše blago in

kravate

prodaja

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporočajo svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Mehanik

Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji 39 po najnižjih cenah.

Blečile in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in cenó.

Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Pozor!

Vsi za

požarne brambe

potrebni predmeti, kakor:

distinkcije, emblemi, naramnice, čepice, trobilke, piščalke, cevi, službene obleke i. t. d.

dobé se pri znani tvrdki

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani.

— Ceniki na razpolaganje. —

Učenec
se takoj sprejme pri
Frideriku Hoffmann-u
(1830—1) urarju na Dunajski cesti.

Nezaslišano! Čudovito!
240 komadov za samo gl. 1-95

1 elegantna ura s triletnim jamstvom in
goldin-veržico, 1 čudovito eleganten nastavek za
smočke z jantarem, 1 krasna kravatna igla s
simili-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit.
biserom za gospode ali dame, 1/2, ducata platne-
nih žepnih robcev z barvanimi obroki, 1 prak-
tični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1
fina ščetka za obleko, par finih nogovic, 1 jako
elegančna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna
garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavrtniških
in naprsnih gumbov poslednje zajamčeno 3/4 zlato,
1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česa-
lom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni
in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še
kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike,
ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter
se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali
ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Poštno predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako
fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (1827—1)

Trgovski poslovodja
in
trgovski pomočnik

vsprejmeta se v večji trgovini z mešanim
blagom na deželi. Oba morata biti večja
špicerijske in železninske stroke, kakor
tudi slovenskega in nemškega jezika. Prvi
naj bi bil saj 28—30 let star.

Ponudbe pod „trgovina št. 2“ na
upravnishvo „Slov. Naroda“. (1781—3)

Ivan Kordik

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo

gumijastih čevljev
in
čevljev za telovadbo
po najnižji ceni. 1710-7

Vožnji red državne železnice

od 1. oktobra 1899.

Ljubljana — Trbiž.

705	1150	402	1205	iz	Ljubljane (juž. kol.)	v	546	1117	457	906
708	1153	405	1208	iz	Ljubljana (drž. kol.)	iz	543	1114	454	903
713	1157	410	1209	iz	Vižmarje	iz	539	1112	449	898
722	1206	419	1219	iz	Medvode	iz	531	1105	441	886
733	1217	431	1231	iz	Škofja Loka	iz	520	1055	430	835
747	1239	443	1243	iz	Kranj	iz	507	1043	417	827
804	1243	456	1253	iz	Sv. Jošt (postajal.)	iz	483	1031	403	813
809	1248	501	1303	iz	Podnart-Kropa	iz	444	1035	353	802
823	102	515	115	iz	Otoče (postajal.)	iz	432	1014	340	750
829	107	520	125	iz	Radovljica (postajal.)	iz	425	1008	333	743
841	119	532	136	iz	Lesce-Bled	iz	413	996	321	731
853	130	542	143	iz	Zerovnica	iz	407	990	315	725
904	140	552	153	iz	Javornik	iz	383	938	255	705
914	150	601	203	iz	Jesenice	iz	374	930	246	695
925	202	613	217	iz	Dovje	iz	338	924	239	649
943	219	630	235	iz	Kranjska Gora	iz	313	906	219	630
1004	240	651	259	iz	Radeče-Bela Peč	iz	285	846	165	606
1018	253	704	313	iz	Trbiž	iz	241	834	143	583
1032	307	717	329	iz		iz	227	820	136	535

Ljubljana — Straža.

654	105	655	iz	Ljubljane (juž. žel.)	v	821	232	843
705	116	706	iz	Ljubljane (dol. žel.)	iz	811	222	833
716	127	717	iz	Lavrica	iz	759	210	826
723	134	724	iz	Škofljica	iz	703	204	820
733	149	738	iz	Šmarje-Sap	iz	739	150	806
746	157	746	iz	Grosuplje	iz	729	140	787
754	205	761	iz	Žalna (postajal.)	iz	717	138	777
807	218	804	iz	Višnja Gora	iz	704	115	754
818	229	815	iz	Zatičina	iz	654	105	724
832	243	829	iz	Št. Vid pri Zatičini (p.)	iz	640	1251	710
841	252	835	iz	Radovnja Vas	iz	630	1241	700
846	257	843	iz	Št. Lorenč. K. p. z. p.	iz	625	1236	695
859	310	856	iz	Velika Loka	iz	613	1223	683
907	318	904	iz	Trebnje	iz	605	1216	675
921	332	915	iz	Mirna Peč	iz	583	1204	663
927	338	924	iz	Novo Mesto	iz	544	1156	614
940	351	937	iz	Straža	iz	532	1143	602
1000	411	957	iz		iz	511	1123	581
1014	425	971	iz		iz	511	1100	511
1032	442	985	iz		iz	511	1043	453

Grosuplje — Kočevje.

758	209	801	iz	Grosuplja	v	723	134	732
812	223	815	iz	Predole (postajal.)	iz	709	120	718
823	233	825	iz	Čušperk	iz	702	113	711
836	247	839	iz	Dobre Polje	iz	649	100	658
848	259	851	iz	Velike Lašče	iz	638	1249	647
907	318	910	iz	Ortenek	iz	623	1233	621
923	334	926	iz	Ribnica	iz	604	1215	613
948	359	951	iz	Srednja Vas	iz	583	1149	547
955	406	958	iz	Kočevje	iz	551	1143	540

Ljubljana — Kamnik.

723	205	650	1025	iz	Ljubljane (drž. kol.)	v	656	1103	610	955
736	218	704	1033	iz	Tavčarjevdvor (post.)	iz	643	1055	557	943
739	221	707	1041	iz	Črnuče (postajal.)	iz	638	1051	553	937
800	242	725	1102	iz	Trzin	iz	618	1031	533	917
808	250	737	1109	iz	Domžale	iz	611	1024	526	910
818	300	748	1118	iz	Jarše-Mengiš	iz	567	1013	515	900
833	305	753	1123	iz	Homec (postajal.)	iz	548	1006	508	893
837	319	807	1137	iz	Kamnik	iz	535	953	456	840

Nočni čas od 6. ure zvečer do 5. ure 59 minut jutraj (6⁰⁰ do 5⁵⁹) označen je s tem, da so podčrtane številke minut.

Sprejemem takoj izurjenega
pisarja.

Plača po zmoglosti. Ponudbe narav-
nost.

Dr. Tomaž Horvat

(1826—1) odvetnik v Ptui.

Naznanilo.

Na postaji Škofja loka

proda se

potom dražbe

v nedeljo 8. t. m. ob 9. uri dopol.

sod vina

(cvička) 612 litrov s posodo vred.

C. kr. prometni urad postaje Škofja
loka

dné 3. vinotoka 1899. (1825—1)

S. 7/99/1

Edikt.

(1761—3)

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je čez vse, kjer koli se nahajajo
premično, potem čez nepremično, v deželah, kjer velja konkurzni red z dne 25. decem-
bra 1868, se nahajajoče premoženje neprotokolovanega trgovca **Ferdinanda Severja**
v **Kostanjevici** odprlo **konkurs**, ter imenovalo konkursnim komisarjem c. kr. okrajnega
sodnika, **Rajmunda Doležaleka** z uradnim sedežem v Kostanjevici in začasnega
upravitelja mase c. kr. notarja **Aleks. Hudovernika** v **Kostanjevici**.

Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na 6. oktobra 1899. dopoldne
točno ob 10 uri, na uradnem sedežu konkursnega komisarja stavijo svoje predloge glede po-
trjenja za zdaj nastavljenega ali o imenovanju drugega masnega upravitelja in namestnika,
ter volijo odsek upnikov, ko so se izkazali z dokazili za svoje terjatve. Ob enem se pozivljajo
vsi oni, ki hote staviti do skupne konkursne mase kako zahtevo kot konkursni up-
niki, da oznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kaka pravna obravnava

do 23. oktobra 1899. leta

pri tem sodišči, ali pri c. kr. okrajnem sodišči v Kostanjevici po predpisih konkursnega
reda, da se izognejo v istem zapretilih pravnih nasledkov ter jih dne **18. novembra 1899.**
dopoludne točno ob 10 uri pred c. kr. konkursnim komisarjem pri določenem likvidacijskem
dnevu zglasijo za likvidacijo in določitev povrstnega reda.

Pri splošnem likvidacijskem dnevu prisotni zglašeni upniki imajo pravico, po prosti
voliti na mesto masnega upravitelja, njegovega namestnika in članov odbora upnikov,
ki so dotedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja končno veljavno.

Daljšje objave tekom konkursne obravnave pa se bodo zglašale v uradnem listu
„Laibacher Zeitung“.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu

oddelek III., dne 22. septembra 1899.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno
razprodajo **Jurčičeve zbrane spise**, potem **letnike in posamezne šte-
vilke „Ljubljanskega Zvona“** in vse one knjige, katere so izšle v
založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do
XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gl.
„Ljubljanski Zvon“, letniki II, III, V, VI,
broširan à 3 gl., vezan v Bonačeve platnice
à 4 gl. 20 kr.; — letniki VII in VIII,
broširan à 4 gl., vezan v Bonačeve platnice
à 5 gl. 20 kr.;
— letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gl.
60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gl.
20 kr.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“
po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, ve-
zan à 3 gl.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan
à 2 gl. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan
à 50 kr.
Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à
50 kr.
A. Askerc: **Islet v Carigradu**, broš. à 20 kr.
Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj
samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse do-
mače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

Izjava.

Z ozirom na razna obrekova-
nja, katere se o meni širijo, izja-
vim: katerega izvem, da jih bode
v istem smislu širil, bodem tožil.

V Sodražici, 31. septembra 1899.

(1824—1)

Št. 1338.

Jože Oberstar.

(1796—3)

Natečaj.

Podpisano županstvo sprejme takoj v
službo

občinskega redarja

z letno plačo 360 gl., prostim stanovanjem
v občinski hiši in službeno uniformo.

Prosilci, kateri so zmogni slovenskega
in nemškega jezika v govoru in pisavi,
vložijo naj takoj prošnje z dokazi sposobnosti
pri podpisnem županstvu.

Dosluzeni žandarji in vojaki, kateri so
se z enakimi posli že pečali, imajo prednost.

Županstvo občine Postojna

dné 28. septembra 1899.

F. Vičič, župan.

Prodaja najceneje.

Janko Klopčič

Ljubljana, Prešernove ulice št. 4

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** Prej
črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem
strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnolo-
gičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče
vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov.
Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občin-
stvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv.
Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so
razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvale,
ter razne potrebščine za to obrt. 39

Mere se skrajšujejo. — Vnanjim naročilom naj se pridene vsot.

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki fačoni
priporoča **HENRIK KENDA** v Ljubljani, Glavni trg
št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svilen blago, perilo,
eto e a e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. a e a e a

Josip Oblak
umetni in galanterijski strugar
Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče
stvari po najnižji ceni. **Palice** za okna od 50 kr.
do 2 gl. 25 kr., **kegliške kroglice** 12 cm debele
1 gl. 25 kr., 13 cm debele 1 gl. 60 kr., **noge** za
omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne
cigarnike in zdravstvene pipe do najfinije vrste.
Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja,
lesa izvršuje po najnižji ceni. 39

Pekarija in slastičarna
Jakob Zalaznik.

Glavna trgovina:

Stari trg št. 21.

Podružnica:

Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno,
zdravo in slatno pekarsko pecivo, vseh
vrst kruh na vago, ržen kruh in prepe-
čenec (Vanille-Zwieback). V svojih slasti-
čarnicah postrezam točno z najfinjšim
nasladnim pecivom in s finimi pristnimi
likérji ter z Vermouth-vinom. Posebno
opozarjam na fine indijske krofe in
zavitke s smetano napolnjene. 39

Albin Rant
trgovec

Magda Rant rojena **Franchetti**

—*— poročena. —*— (1828)

Hranj, dne 4. oktobra 1899.

Št. 33.537.

Razglas.

(1819—2)

V smislu §. 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so

proračuni o dohodkih in troških za leto 1900

1. mestnega loterijskega posejila,
2. amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posejila,
3. mestnega vodovoda in
4. mestne klavnice

že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni, in sicer od 2. do 15. oktobra t. l. občanom na vpogled, da vsako lahko navede svoje opazke o njih.

Mestni magistrat v Ljubljani
dné 30. septembra 1899.

Zahtevajte vselej
Maršner-ov

češki kakao

ki ga imenitni zdravniki priznavajo za najboljšega, in

češko čokolado

ki je tujim izdelkom vsaj jednaka, ako jih ne prekosi. (1823—1)

A. Maršner, Praga, Kral. Vinohrady.

Na prodaj v Ljubljani imajo: Jos. Šumi, R. Petrič, Ph. Novotny, Ivan Jebačič; v Mariboru: J. Pelikan; v Celji: F. Jakovič, Ivan Vrečko.

Sukneni oddelek
trrdke

Kastner & Ohler, Gradec

razpošilja

štajerski loden iz zjamčeno čiste ovčje volne, stanovitne barve gld. 3-35, 3-60, 3-90, 4-25 per m.

volneni loden stanovitne kvalitete gld. 1-55, 2-20 per m.

Nepremočljiv loden za haveloke, zjamčeno čista volna gld. 2-15, 2-60, 3-40 per m.

Nepremočljivo blago za suknje v najlepših barvah (zakonito zavarovan izdelek.) blago za zimske suknje, blago za modne obleke, črno blago v največji izbiri.

blago za damske jaquets-plašče in plaščeke.

Stalne cene.

Vzorci zastoj, zaviti v vrednosti čez 10 gld. poštne prosti. (1789—2)

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registr. zadruga z neom. zavezo

pisarna v Šelenburgovih ulicah h. št. 3 v Ljubljani

sprejema in izplačuje

hranilne vloge po 4½% obresti od dne do dne

brez odbitka in brez odpovedi.

Glavni deleži so po 100 gld., poslovni po 10 gld. Za brezplačno pošiljanje denarja so polovice na razpolago. Vsa pojasnila pismeno ali v uradnih urah od 8.—12. in od 1½3.—6. ure. Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1688—7)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

Slomškove ulice št. 9 LJUBLJANA Slomškove ulice št. 9
nasproti električne centrale (1731—5)

priporoča p. n. občinstvu za bližajoči se praznik Vseh Svetih svojo

bogato zalogo nagrobnih kamnov

iz raznolikih marmornatih vrst po najnovejših risarijah. Prevzame izdelovanje rodbinskih rakev ter spomenikov tudi na zunaj.

Narisi ter načrti so brezplačno na ogled.

Znano solidno delo. Nizke cene. Točna postrežba.

Društvo prvih ljubljanskih postreščkov

se priporoča slavnemu občinstvu za vsakovrstno poslovanje, kakor tudi za prevažanje pohištva po navadi in s svojim novim velikim vozom po mestu ter okolici kot tudi za transporte po železnicah. Zagotavlja najboljšo postrežbo in kolikor le mogoče nizke cene. Naročila sprejme vsaki člen, pismena naročila pa naj se pošiljajo

načelnistvu tega društva v pisarno

Sv. Petra cesta 5 v Ljubljani.

(1814—2)

Doering^{ovo} milo

SOVO.

(444—26)

Lzmej najfinejših toaletnih mil najcenejše in najmilejše.

Za umivanje porabno za

dame

kakor tudi kot

milo za otroke

jako priporočljivo.

Povsod na prodaj po 30 kr.

Naznanilo.

Za udobnost čestitih p. n. odjemalcev odprla sva v ponedeljek, dne 2. oktobra t. l.

na Dunajski cesti št. 6, zraven lekarne g. G. Piccoli-ja še jedno trgovino z modnim in manufakturnim blagom.

Pri tej priliki si štejeva v dolžnost, da vsem svojim častitim p. n. odjemalcem izrekava zahvalo za veliko zaupanje, katero so nam izkazali vzlic vsem možnim nasprotovanjem od gotove strani, ter si bodeva prizadevala, da si isto ohraniva.

Vsled prav ugodnih velikih nakupov, moreva v zimskih predmetih postreči kakor še nikdar doslej, kar je razvidno iz nastopnega izvlečka iz cenika.

Z velespoštovanjem

Conrad Schumi & Co., trgovina z modnim in manufakturnim blagom „Pri novi tovarni“

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 6 in Sv. Petra nasip šte. 2. (1794—2)

—*— Izvleček iz cenika. —*—

Tiskani barhenti za obleke od 10 kr. naprej. la flanelni barhenti za obleke, na obe strani vzorčani, pristne barve, meter 26 kr. la modni tkani barhenti, pristne barve meter od 25 kr. naprej. 90 cm široko novo blago za obleke, od 28 kr. naprej. 130 cm širok pristen tirolski loden v vseh barvah, meter 1 gld. 120 cm široko volneno blago, meter od 45 kr. naprej. 120 cm široko damsko sukno, meter 1 gld. Vrhu tega velika izber secesijskega blaga. Hautes-Nouveaux vzorčani žameti za obleke, meter 75 kr.	Velvet za damske obleke, meter od 1 gld. naprej. Peluche v vseh barvah, meter od 95 kr. naprej. Žameti v vseh barvah, meter od 95 kr. naprej. Čista svilna Moiréband v vseh barvah in širokostih, od 6 kr. naprej. Podšívno blago. Foulardin, meter 10 kr. Sirting, meter 12 kr. Volneno platno, la blago, 90 cm široko, meter 15 kr. Croisé la, meter 20 kr. Zimnasto blago, meter 14 kr. Organtin, meter 4 kr.	Zvončasto blago, meter 11 kr. Reithorferjevi podložki za potenje, par 8 kr. Blago za moške, tudi angleško po vseh cenah. Moške srajce, komad od 90 kr. naprej. Ovratniki, komad 11 kr. Manšete, par od 16 kr. naprej. Moške kravate, komad od 5 kr. naprej. Robel, komad od 2 kr. naprej. Finí batistasti damski robel, od 10 kr. naprej. Belina. Kaliko odejna podšív, meter 13 kr. Mauthnerski Cloth, izborni za damsko perilo, meter 18 kr.	Neapretiran Bombasin, meter 25 kr. Najfinejši R Chiffon, neapretiran, meter 27 kr. Secesijska zagrinjala, meter 35 kr. Čipkasta zagrinjala, la izdelek, meter od 16 kr. naprej. Štepane odeje, komad 2 gld. Satin odeje, komad 3 gld. 50 kr. Svilnato-atlasne odeje, najfinejše v vseh barvah, komad 7 gld. Ravnotako tudi vsi drugi manufakturni predmeti po čudovito nizkih cenah.
--	--	---	--